

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนร่วมกับมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเสนอผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนร่วมกับมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบทตามบันทึกความเข้าใจ (MOU) และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนร่วมกับมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับผลการจัดการศึกษาด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติโดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนและมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. ผลการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ ประกอบด้วย

1.1 ผลการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 ภาคเรียน ประกอบด้วย ภาคเรียนที่ 2/2565 และภาคเรียนที่ 1/2566 มีผู้เรียนจำนวนทั้งสิ้น 183 คน ประกอบด้วย กลุ่มบัตรสีชมพู จำนวน 150 คน และกลุ่ม G-Code จำนวน 33 คน หรือกลุ่มที่เป็นเด็ก (อายุ 8-15 ปี) จำนวน 12 คน และกลุ่มเยาวชน (อายุ 16-25 ปี) จำนวน 171 คน ทุกคนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (เกรดเฉลี่ย 1.00 ขึ้นไป) โดยมีผู้เรียนกลุ่มบัตรสีชมพูทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งภาคเรียนที่ 2/2565 และภาคเรียนที่ 1/2566 บางคนมีผลการเรียนเฉลี่ยระดับดีถึงดีเยี่ยม (3.00-3.90) ส่วนผู้เรียนกลุ่ม G-Code มีเพียงบางภาคเรียนและบางระดับเท่านั้นที่มีผู้เรียนบางคนมีผลการเรียนเฉลี่ย (เกรดเฉลี่ย) ในระดับดีถึงดีเยี่ยม (3.00-4.00) ในระดับประถมศึกษา

1.2 ผลการศึกษาต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 หลักสูตร มีผู้เรียนจำนวนทั้งสิ้น 171 คน ในจำนวนนี้มีผู้ผ่านการฝึกอบรมและสอบผ่านเกณฑ์ จำนวน 130 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 76.02 และเมื่อพิจารณาเป็นรายหลักสูตรปรากฏผล ดังนี้ ได้แก่ 1) หลักสูตรเทคโนโลยีเพื่อการประกอบอาชีพ (การใช้งานคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน) ผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 72 คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมและสอบผ่านตามเกณฑ์ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 72.22 2) หลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 42 คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมและสอบผ่านตามเกณฑ์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 52.38 และ

3) หลักสูตรอาหารและเบเกอรี่ ผู้เข้าฝึกอบรม จำนวน 57 คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมและสอบผ่านตามเกณฑ์ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 98.25

2. แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ โดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนร่วมกับมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท

ผลจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารการดำเนินงานสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เรียน การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้จัดทำได้นำมาประมวลความรู้ สังเคราะห์ และเรียบเรียงเป็นแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ มี 10 ข้อ ได้แก่ 1) จัดให้มีระบบการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย เด็กและเยาวชนข้ามชาติ 2) กำหนดเป้าหมายการศึกษาและหลักสูตรที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ 3) การประสานความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและสถานศึกษาที่จะส่งต่อ 4) จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 5) จัดระบบการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาแม่เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรกที่เป็น การเตรียมพร้อมด้านภาษาไทยที่เรียกว่า “Dual Language Approach” 6) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโดยมีนโยบาย และแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน 7) การจัดทำแผนการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติโดยเฉพาะของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ 8) การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 9) การจัดการศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area-Based Approach) และ 10) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนข้ามชาติในลักษณะองค์รวม (Holistic Approach) โดยข้อเสนอแนวทางดังกล่าวนี้วางอยู่บนหลักการสำคัญ 10 ประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 3 ประการแรก คือ 1) การจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่นและเข้าถึงง่าย 2) การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล และ 3) การจัดการศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

จากการศึกษาผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบสำหรับเด็กและเยาวชนข้ามชาติ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอนร่วมกับมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท พบว่า มีปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ 7 ประการได้แก่ 1) ความร่วมมือของมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบทและศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้เขตบางบอน 2) ความพร้อมของสถานประกอบการ 3) ความร่วมมือและความเข้าใจของบุคลากร 4) ความพร้อมด้านงบประมาณ 5) ความยืดหยุ่นของการจัดการศึกษานอกระบบ 6) ความต้องการของเด็กและเยาวชนข้ามชาติ และ 7) ความภาคภูมิใจของเด็กและเยาวชนข้ามชาติ